

Måsøy kommune

Kommunal planstrategi 2020-2023

Foto: Reneé Beate Andersen

Vedtatt av kommunestyret 07.05.2020 – sak 230/20

Sammendrag

Planstrategien legger opp til en full revisjon av hele kommuneplanen, samfunnsdel og arealdel, samt kommunedelplan for Havøysund sentrum i løpet av kommunestyreperioden 2019-2023. Oppstart av de ulike planoppgavene vil varsles og behandles i egen sak. I arbeidet med samfunnsdelen vil behov for ytterligere planer avdekkes. Revisjon av planstrategien gjennomføres når ny samfunnsdel er vedtatt.

Innhold

Sammendrag.....	2
Innledning.....	4
Utviklingstrekk for Måsøy kommune	4
Folkehelse.....	4
Demografi	4
Næringsliv.....	5
Klima	5
Stedsutvikling	5
Boligutvikling	5
Synspunkter fra andre parter	6
Overordne føringer.....	6
Nasjonale føringer	6
Regionale føringer	6
Samarbeid med nabokommuner.....	7
Plansystemet i Måsøy kommune	7
Planstrategi 2020-2023: Ny samfunns- og arealdel	8
Gjeldene kommuneplan	8
Revidering av kommuneplanens samfunns- og arealdel	9
Oversikt over kommunens planer	9

Innledning

I henhold til plan- og bygningsloven § 10-1 skal kommunestyret utarbeide og vedta en kommunal planstrategi i løpet av det første året etter konstituering.

I planstrategien skal kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres, eller videreføres. Videre kan det tas stilling til behov for hel eller delvis revidering av kommunedel- eller temaplaner.

Dagens kommuneplan består av samfunnsplan 2013-2025 «Kommuneplan for Måsøy kommune – Livskraftig og nyskapende» vedtatt 31.01.2013 og arealplan 2000-2008 vedtatt 22.06.2000.

Planstrategien gir en kort oppsummering av utviklingstrekk fra kunnskapsgrunnlaget (tatt til orientering i kommunestyret februar 2020). Videre forklares kommunens plansystem, før det gjøres en drøfting av eksisterende kommuneplan, samt en beskrivelse av hvilke planoppgaver som skal prioriteres, i denne kommunestyreperioden. Til slutt vises en oversikt over kommunens planer.

Utviklingstrekk for Måsøy kommune

Utviklingstrekk presentert i planstrategien er basert på kunnskapsgrunnlaget, tatt til orientering i kommunestyret 13. februar 2020. Administrasjonen ved arealplanleggerne har gjort et utvalg av temaer som gjengis her.

Folkehelse

Under temaet folkehelse er det spesielt to områder som må tas hensyn til; ungdom og integrering.

Ungdataundersøkelse 2018 peker på utfordringer knyttet til fysisk og psykisk helse, fremtidstro og aktivitetstilbud i nærmiljøet blant unge. Folkehelseinstituttet peker også på frafall på VGS. Det er iverksatt tiltak for å bedre ungdommens situasjon, gjennom Prosjekt 266.

Personer med utenlandsk opprinnelse utgjør en betydelig andel av befolkningen og arbeidsstyrken i kommunen. Integrering har imidlertid gjennom undersøkelser vist seg å være utfordrende. En rapport fra 2019 peker på manglende arenaer for sosialisering. Oppvekstsektoren opplyser også at integrering av minoritetsspråklige barn er en betydelig hverdagsutfordring.

Demografi

Måsøy kommune er i en demografisk utfordrende situasjon. Befolkningsframskrivninger peker mot et synkende folketall. Herunder at fødselstallet og personer i yrkesaktiv alder går ned, samtidig som antall eldre går opp. Denne utviklingen vil få en betydning for tjenesteproduksjonen i kommunen.

Næringsliv

Eksisterende næringsliv og kompetanse er anerkjent som viktig grunnlag for næringsutvikling. I Måsøy er maritime primnæringer størst, men reiseliv og fisketurisme har også oppnådd et betydelig fotfeste i kommunen.

Flåteutvikling, antall fiskere, landinger og anløpsstatistikk har hatt en positiv utvikling de siste årene. Det samme gjelder verfts- og leverandørindustrien i Havøysund. Sammen med behovet for ytterligere næringsareal ser man at dagens infrastruktur ikke er tilpasset framtidens sjømatnæring og fiskeriflåte.

Rekrutteringen i Måsøy kommune er utfordrende. Dette kom fram i en lokal undersøkelse hvor utvalgte bedrifter og sektorledere ble intervjuet. Telemarksforskning peker blant annet på at små kommuner kan være mindre attraktive som arbeidsplass for personer med spesialkompetanse fordi fagnettverket blir for lite.

Klima

Klimagassutslippene for Måsøy lå i 2017 på i overkant av 33 000 tonn CO₂. Dersom kommunen skal oppfylle sin del av nasjonale mål må utslippene halveres innen 2030. Klimautfordringene kommer til å kreve endringer av kommunesamfunnet på flere områder. Herunder fysiske tilpasninger til ekstremvær og havnivåstigning samt en omlegging av energibruken. Den sjørelaterte virksomheten utgjør samlet sett i overkant av 80% av utslippene.

Stedsutvikling

Som et virkemiddel for å øke nærings- og bo-attraktiviteten i kommunen, kan en se på mulighetene for et stedsutviklingsprosjekt i Havøysund. Erfaringer med stedsutvikling viser at lokal natur- og kulturarv bør brukes som ressurs for å utvikle stedet. Som tradisjonelt fiskevær med en særegen gjenreisningsarkitektur har Havøysund et godt utgangspunkt for å styrke stedets identitet. Bebyggelsen relativt tett og gir en følelse av urbanitet, samtidig som man beholder kontakten med landskapet. Sentrumsnære arealer med potensiale for utvikling, korte avstander og koplinger til havet kan skape gode byrom for innbyggerne og fremme stedets omdømme.

Boligutvikling

Statistikker over omsetning og nybygg i Måsøy vitner om lav aktivitet i boligmarkedet, den totale boligmassen tatt i betraktning. Variasjonen i boligtyper speiler ikke den demografiske sammensetningen med et overtall av eneboliger og et økende antall eldre.

Synspunkter fra andre parter

I arbeidet med planstrategien skal kommunen innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. I høringsperioden vil nabokommuner, statlige og regionale organer få mulighet til å komme med innspill.

Overordne føringer

Nasjonale føringer

I 2019 kom de nasjonale forventningene til den regionale og kommunale planleggingen. Det peker på fire hovedutfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn.
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning.
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn.
- Å skape et trygt samfunn for alle.

Gjeldene statlige planretningslinjer og følgende stortingsmeldinger skal også legges til grunn i det videre planarbeidet.

- Meld. St 18 (2016-2018) Bærekraftige byar og sterke distrikt
- Meld. St 29 (2017) Perspektivmeldingen
- Meld. St. 20 (2019-2020) Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene-Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet og Norskehavet og mangfold.
- Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold
- Meld. St 33 (2012-2013) Klimatilpasning i Norge
- Meld. St 15 (2017-2018) Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre.

Planlegging trekkes fram som et av de viktigste verktøy for å løse utfordringene. I den forbindelse har regjeringen bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Videre vil det være viktig å sørge for at FN 17 og målene i den nye samfunnsdelen følges opp i arbeidet med arealdel, økonomiplanleggingen og i nye temaplaner som eventuelt kommer i løpet av kommunestyreperioden. Måsøy kommune har en visjon om å legge FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

Regionale føringer

«Regional planstrategi for Finnmark 2016-2020 er fortsatt gjeldene som styringsdokument, inntil det er utarbeidet og vedtatt en felles planstrategi for Troms og Finnmark fylkeskommune.

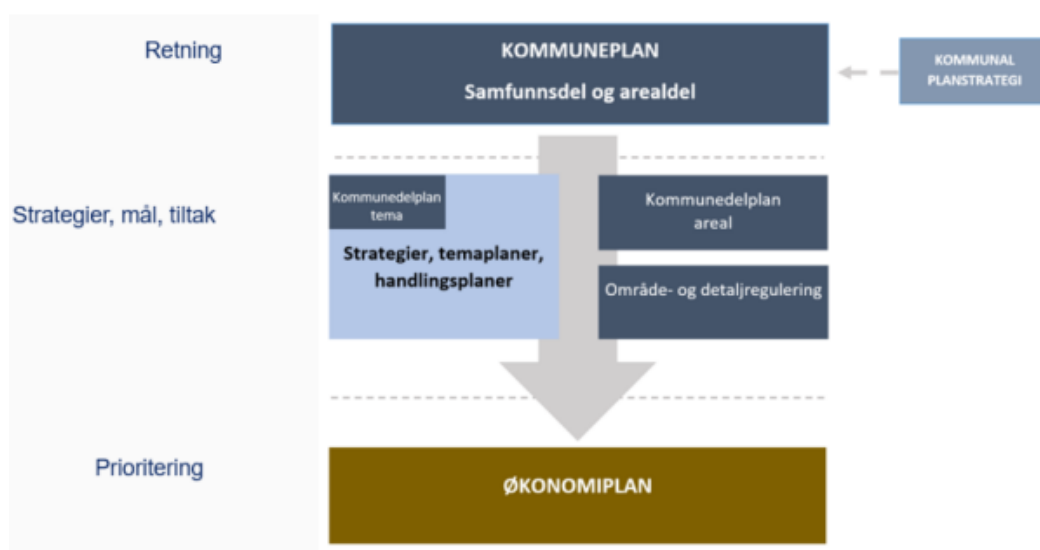
Finmark fylkeskommune har følgende satsingsområder prioritert i planstrategi 2015-2019

- Næring
- Opplæring og kompetanse
- Kultur, folkehelse og miljø
- Samferdsel
- Tannhelse
- Areal

Samarbeid med nabokommuner

Måsøy kommune er i dag del av 19 interkommunale samarbeid, både som tjenesteyter og gjennom fagnettverk. Planstrategien vil bli sendt på høring til nabokommuner for innhenting av synspunkter.

Plansystemet i Måsøy kommune

Figuren viser plansystemet i Måsøy.

Kommuneplanens samfunns- og arealdel skal være førende for planarbeidet i kommunen. Samfunnsdelen definerer mål og strategier for kommunesamfunnet, mens arealdelen skal vise sammenheng mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Hvert fjerde år skal kommunestyret ta stilling til om gjeldene kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer.

Målsetninger som vedtas i kommuneplanen skal følges opp og prioriteres i tema- og virksomhetsplaner utarbeid av sektorene. I arbeidet med å lage temaplaner og reguleringsplaner skal det vurderes hvordan de bidrar til måloppnåelse av mål og satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel.

Budsjett- og økonomiplanarbeidet gjøres hvert år. Gjennom dette arbeidet skal det være mulig å se hvordan samfunnsdelen følges opp. Økonomiplanen fungerer som kommuneplanens handlingsdel.

I Måsøy har vi en foreldet arealplan og en samfunnsplan uten politisk forankring. Tema- og sektorplaner og handlingsplan har dermed ikke fulgt det tenkte systemet hvor mål og strategier fra samfunnsdelen videreføres.

Planstrategi 2020-2023: Ny samfunns- og arealdel

Som følge av at det overordnede planverket har vært lite jobbet med de siste årene, er kunnskapen om Måsøy-samfunnet noe begrenset. Det er dermed viktig at kommuneplanenes samfunnsdel er på plass, før en ytterligere revisjon av planstrategien kan peke ut hvilke planer som videre bør prioriteres i kommunestyreperioden. Revidert planstrategi blir vedtatt når ny samfunnsdel er på plass.

Gjeldene kommuneplan

Kommuneplanenes samfunnsdel (2013-2025) ble vedtatt 31.januar 2013. Gjennom skiftene politisk og administrativ ledelse har gjeldene samfunnsdel i prinsippet opphørt å fungere som retningsgivende dokument for kommunens økonomiplanlegging og budsjett. Måsøy kommune og samfunn er også påvirket av de raske og store omveltingene i det norske samfunnet og er derfor en medvirkende årsak.

Måsøy kommune behøver en samfunnsdel som tar hensyn til klimautfordringene, havområdenes rolle i den globale matproduksjonen, digitaliseringen i det norske samfunnet, veksten i sjømatnæringen, økende demografiske utfordringer, kommune- og regionreformen samt en rekke nye lover og forskrifter. I sum kan disse utviklingene oppsummeres som forsterket og fornyet fokus på både økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft, jf. de såkalte bunnlinjene i FNs bærekraftsmål.

Kommuneplanens arealplan omfatter alle arealer på land og sjø og ble vedtatt i 2000. Et hovedmål er å sikre en forsvarlig og langsiktig forvaltning av ressursene. Som beskrevet ovenfor har det norske samfunnet gjennomgått store forandringer og arealdelen må anses som foreldet. På grunn av utstrakt bruk av dispensasjonsvedtak fungerer heller ikke planen som juridisk dokument.

Kommunedelplan for Havøysund bør også revideres. Delplanen ble vedtatt i 2001 og må, som arealdelen, anses foreldet. Det foreslås derfor hel revidering av Kommunedelplan for Havøysund.

Revidering av kommuneplanens samfunns- og arealdel

I innværende kommunestyreperiode legges det opp til full revisjon av gjeldene kommuneplan, samt revisjon av kommunedelplan for Havøysund.

Arbeidet med samfunnsdelen starter opp våren 2020 hvor Bedriftskompetanse er engasjert som konsulent. Kommunen bistår i arbeidet. Planen forventes ferdig januar/februar 2020.

Det legges opp til et delvis parallelt arbeid av samfunnsdel og arealdel. Formell varsling av oppstart med arealplan vil gjøres i egen sak. Temaer og arealstrategi til arealdel jobbes frem gjennom samfunnsdelen. Det tas sikte på å ferdigstille planprogram høsten 2020.

Oversikt over kommunens planer

Måsøy kommune har per i dag noe mangelfull oversikt over eget planverk. Når det gjelder oversikt over regulerings- og arealplaner er denne fullstendig, men oversikten over ulike sektor- og temaplaner er mangelfull. Listen under er ikke uttømmende men en start. Det vil foregå en opprydning av planverket i løpet av 2020, med bistand fra Fylkeskommunen.

Plantype	Navn på plan	Vedtatt dato	Kommentar
Kommuneplan	Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2024	31.01.2013	Ny plan utarbeides
	Kommuneplanens arealdel med kystsoneplan 2000-2008	22.01.2000	Ny plan utarbeides
Kommunedelplan	Kommunedelplan Havøysund - arealdel	15.06.01	Ny plan utarbeides
	Havneplan «Havna som samfunnsutvikler» 2019-2023		
	Næringsutviklingsplan		
	Klima- og energiplan	Desember 2010	

	Helse, Miljø, Sikkerhet Måsøy kommune		
	Kommunal kriseplan		
Reguleringsplaner	Rp. For Lomvannsområdet	29.05.1972	
	Rp. for Søndre Dalområde, Måsøy kommune	10.03.1975	
	Rp for Havøysund sentrum	05.03.1981	
	Rp. sekundærboliger i Krokeldalen	15.04.1983	
	Rp. Søndre dalområde 2	10.04.1987	
	Rp. vindkraftanlegg Havøygavlen	21.12.1999	
	Rp. Havøysund sentrum - Torget	13.06.2003	
	Rp. Krokeldalen hyttefelt	13.06.2003	
	Rp. Vannkumdalen	17.12.2003	
	Rp. rasteplass Lillefjord	15.06.2005	
	Rp. Hamnedalen hyttefelt	10.01.2006	
	Rp. rasteplass Selvika	08.05.2009	
	Rp. Fyllingsområdet	29.01.2010	
	Rp. Hallvika industriområde	03.01.2011	
	Rp. Slipområdet i Havøysund	07.10.2011	
	Rp. Tufjordbruket	21.06.2012	
	Rp. for Krokelva	13.06.2013	
Detaljregulering Eiterfjordbotn Øst	19.04.2012		
Økonomi	Økonomiplan 2020-2023		
Sektorplaner Omsorg	Kreftplan Måsøy kommune 2016-2020		
	Smittevernplan 2008		Lovpålagt
	Helsemessig- og sosial beredskapsplan 2010		Lovpålagt
	Plan for habilitering og rehabilitering		Lovpålagt Ny plan utarbeides

	Demensplan		
Sektorplaner Kultur og Oppvekst	Felles plan for kvalitetsutvikling. Vest-Finmark i utvikling: Kvalitet og kompetanse i barnehager og skoler. 2018-2022	2018	
	Kulturminneplan Måsøy kommune 2020-2024	28.11.2019	
	Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2018 - 2022	13.03.2018	
	Plan for arbeid med tidlig innsats i Måsøy kommune – «Sammen om det viktigste»	20.01.2020	
Teknisk sektor	Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Måsøy kommune	29.02.2016	
	Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Måsøy kommune	29.02.2016	
	Klima- og energiplan Måsøy kommune 2011-2023	Desember 2010	
	Trafikksikkerhetsplan 2005-2009	Ikke vedtatt	
	<i>IKT-strategiplan 2020-2023</i>	19.11.2019	
	Hovedplan for vannforsyning 2001-2005		

